



Karma

Geloof me, ik ben met overmacht de laatste om grappen te maken over zelfmoord. Maar dat de Amerikaanse software engineer Kevin Flanagan er het bijltje bij heeft neergegooid, werkt toch wel licht op de ironiereflex. In een trieste parkeergarage maakte Flanagan een einde aan zijn leven omdat zijn werkgever Bank of America zijn baan ging uitbesteden aan een bedrijf in India. Een storm van protest was het gevolg, inclusief verfrissende patriottische initiatieven van het type *Eigen Volk Eerst en Koopt Amerikaanse Waar*. De websites met adhesiebetuigingen waren al snel niet meer te tellen. Evenals trouwens de spelfouten en de meest afgrijselijke lay-outs, maar dat doet nu even niet terzake.

Wel begrijpelijk, al die emotie. Als IT'er voel je je al twee jaar aangeschoten wild in een woud van faillissementen, beursdebacles, ontslagrondes en virusschandalen. Denk je even tot jezelf te komen in de luwte van zo'n vertrouwenwekkende bank. Worden grote stukken programmeerwerk plotsklaps overgeheveld naar een lagelonenland. Carrière op de tocht. *Street Credibility* definitief op het nulpunt. En dat allemaal alleen omdat de tarieven offshore een factor 10 lager liggen dan in het Westen. Nog een dunne *Business Case* ook.

Over lotsbestemming gesproken.

Kleren en TV's worden nog maar zelden in het Westen geproduceerd. Dat zal voor software straks ook het geval zijn, geholpen door een economisch tijt dat voor het eerst in lange tijd dwingt tot het serieus nemen van kosten. Wat blijkt IT dan vervolgens toch een heerlijk vak. Daarin ontdekken we alle verworvenheden van de industriële revolutie opnieuw. Maar dan in ons eigen, trage tempo. Vaak zijn we oprecht verbaasd over wat we meemaken.

Even door de zure appel heen collega's: het gros van routinematige ontwikkelwerk wordt binnen een paar jaar in India, China, Bulgarije en Zuid-Afrika uitgevoerd. In Engeland en Amerika weet men al langere tijd de weg naar India te vinden. In Nederland duurt alles een tikje langer. Komt onder andere door het taalprobleem. De voertaal van onze specificaties wordt in Azië nog niet in alle regio's al vloeiend gesproken. En om Engelstalige functionele ont-

werpen kunnen veel van onze klanten nou net weer niet lachen: *zie je wel, het moet weer in vakjargon van die onaan-gepaste IT'ers*. Maar aan dat soort ongemak wordt snel een mouw gepast. Desnoods wordt een groepje van twintig dappere Indiërs geselecteerd om in een klooster de Nederlandse taal te leren. En aan de eerste paar mislukte projecten wordt hard gewerkt: allemaal gouden ervaringen waar we nog veel plezier van kunnen hebben.

De beweging is onomkeerbaar. En offshore zijn ze een stuk verder dan vaak wordt gedacht. Vergeet dat beeld van die bezwete lijven en die op instorten staande barakken uit *O Moeder Wat is het Heet* (hoofddrager Rangi met tulband: 'Shut up You Damn Native'). Het gemiddelde ontwikkelcentrum in Mumbai staat te blinken van de nieuwe snufjes en via het Internet worden specificaties en code met nog geen microseconde vertraging over de hele wereld rondgepompt. En dat gebeurt dan ook nog op CMM-niveau 5. In het Westen kunnen we daar doorgaans alleen nog maar van dromen: elke ochtend op de werkvloer emotioneel discussiëren over in welke activiteit toch weer die paar seconden gewonnen kunnen worden. En daarna met z'n allen transcendent mediteren.

Natuurlijk, *ontwikkelingslanden* (houd die naam vast) zullen zich met name ontfermen over een bepaalde categorie van projecten: routinematige implementaties van ERP-pakketten en het technisch onderhoud van legacy-systemen. Maar ook het bouwen van interfaces in de kakelbonte verzameling van applicaties waarmee we onszelf in de loop van de jaren hebben opgescheept. Allemaal activiteiten waarvan je niet depressief zou moeten worden omdat je ze ontnomen worden. In de Beschaafde Wereld zullen we onze hoge lonen moeten verdienen met creativiteit, combinatievermogen en extreem slimme toepassingen van IT. En dat vooral op de plekken waar de veranderingen zich het snelst afspeelen. Lijkt mij een mooi toekomstperspectief. Het is alleen even wennen. Jammer dat Flanagan daar niet de tijd voor wilde nemen. Het zal zijn karma wel zijn geweest. *Better Luck in Your Next Life, Dude*.